

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

V Bruseli 20.12. 2007

KOM(2007) 827 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE

**o vykonávaní rozhodnutia Rady zo 17. októbra 2000 upravujúcom spoluprácu pri
výmene informácií medzi finančnými informačnými jednotkami členských štátov
(2000/642/SVV)**

1. Úvod

Cieľom tejto správy je posúdiť, či členské štáty zaviedli rámec spolupráce na podporu práce svojich finančných informačných jednotiek (FIJ), ako je stanovené v rozhodnutí Rady 2000/642/SVV (ďalej len „rozhodnutie“). FIJ majú mimoriadny význam v úsilí bojovať proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a podpora úzkej spolupráce medzi nimi je veľmi dôležitá.

Na základe iniciatívy Fínska je rozhodnutie určené na zlepšenie spolupráce medzi FIJ EÚ na účely boja proti praniu špinavých peňazí¹. Snahou rozhodnutia je riešiť problémy komunikácie a výmeny informácií medzi FIJ, ktoré vyplývajú z ich rôznych právnych štatútov (štatút administratívneho, súdneho orgánu alebo orgánu činného v trestnom konaní), zabezpečením priamej komunikácie medzi nimi. V rozhodnutí sú vyjadrené normy a zásady ustanovené Egmontskou skupinou², ako aj odporúčania finančnej akčnej skupiny [Financial Action Task Force (FATF)]³.

Význam spolupráce medzi FIJ bol na európskej úrovni potvrdený stratégiou EÚ v oblasti boja proti financovaniu terorizmu z decembra 2004⁴. Táto správa je okrem toho aktuálna, pretože tretia smernica o boji proti praniu špinavých peňazí⁵ znovu potvrdila mnoho aspektov funkcií FIJ a spolupráce medzi nimi stanovených v rozhodnutí a členské štáty ju majú transponovať do vnútroštátnych právnych predpisov do 15. decembra 2007. Ako doplnok k smernici sa od 15. júna 2007 uplatňuje nariadenie o kontrole peňažných tokov v hotovosti⁶ a podľa jeho ustanovení príslušné orgány členských štátov sprístupňujú svojej vnútroštátnej FIJ informácie získané na základe nariadenia. Nakoniec, Dohovor Rady Európy⁷ č. 198 z roku 2005 je v súlade s ustanoveniami rozhodnutia.

Posilnená európska spolupráca sa stáva stále viac nevyhnutnou, pretože množstvo informácií spracovávaných FIJ v posledných rokoch vzrástlo. Mnoho členských štátov informuje o náraste počtu prípadov európskej a medzinárodnej spolupráce, napríklad, nemecká FIJ vo svojej výročnej správe o činnosti v roku 2005⁸ uvádza: „FIJ si v roku 2005 dopisovala so zahraničnými FIJ v 657 prípadoch. To predstavuje nárast o 8,4% v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Miera nárastu v období od roku 2003 do roku 2004 bola 25%.“

---

¹ Rozsah pôsobnosti rozhodnutia sa obmedzuje na spoluprácu na účely boja proti praniu špinavých peňazí, v praxi sa však spolupráca medzi FIJ týka aj boja proti financovaniu terorizmu (CFT). 12 členských štátov informovalo, že ich FIJ majú mandát na CFT.

² Egmontská skupina je koordinačným orgánom pre medzinárodnú skupinu FIJ, ktorá bola vytvorená v roku 1995 s cieľom podporiť a posilniť spoluprácu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí (AML) a nedávno v oblasti CFT. Všetky FIJ EÚ sú členmi Egmontskej skupiny.

³ FATF je kľúčovým subjektom stanovujúcim medzinárodné normy v oblasti AML a CFT, ktorý určil kľúčové požiadavky pre FIJ prostredníctvom odporúčaní 26, 30, 32 a 40.

⁴ Dokument Rady „Boj proti financovaniu terorizmu“ 16089/04 zo 14. decembra 2004.

⁵ Smernica 2005/60/ES o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

⁶ Nariadenie (ES) č. 1889/2005 o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Spoločenstva alebo vystupujú zo Spoločenstva.

⁷ Dohovor Rady Európy (č. 198) o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zhabaní a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti a o financovaní terorizmu.

⁸ www.bka.de/profil/zentralstellen/geldwaesche/pdf/fiu_germany_annual_report_2005.pdf

2. ÚČEL SPRÁVY A SPÔSOB HODNOTENIA

Podľa článku 34 ods. 2 písm. c) Zmluvy o Európskej únii („ZEÚ“) sa rozhodnutiami Rady v oblasti policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach neaproximujú právne predpisy členských štátov, ale majú iný účel, ktorý je v súlade s cieľmi hlavy VI ZEÚ. Zmluva objasňuje, že takéto rozhodnutia Rady sú právne záväzné a pravdepodobne bude nutné, aby členské štáty zmenili a doplnili svoje vnútroštátne právne predpisy, aby ich uviedli do súladu s rozhodnutím.

Členské štáty musia zabezpečiť súlad s rozhodnutím do 17. októbra 2003, ako je stanovené v jeho článku 9 ods. 2. Toto ustanovenie vyžaduje, aby „členské štáty zabezpečili spoluprácu v úplnom súlade s ustanoveniami tohto rozhodnutia...“.

Táto správa, hoci sa na základe rozhodnutia nevyžaduje, poskytuje prvé vecné hodnotenie, či členské štáty majú zavedený legislatívny a operačný rámec, ktorý umožňuje ich FIJ spolupracovať tak, ako je stanovené v rozhodnutí Rady.

Komisia v liste zaslanom 24. mája 2006 a upomienke z 23. októbra 2006 požiadala vtedajších 25 členských štátov EÚ, aby ju informovali o svojich vykonávacích opatreniach. Bulharsko a Rumunsko boli požiadané o tieto informácie v liste z 24. januára 2007. Do júna 2007 odpovedalo na túto požiadavku 26 členských štátov, pričom Írsko zaslalo do uvedeného termínu predbežnú odpoveď. Na základe týchto odpovedí bola vypracovaná správa. Niektoré z odpovedí boli čiastočné a nevysvetľovali podrobnosti o implementácii. Niektoré členské štáty nezaslali Komisii všetky príslušné texty svojich vykonávacích ustanovení. Vecné hodnotenie a následné závery sú preto niekedy založené na neúplných informáciách.

Správa sa zameriava na právne aspekty spolupráce medzi FIJ, zaoberá sa však čo najviac aj operačnými otázkami na základe doručených odpovedí. Táto dvojité analýza je nevyhnutná vzhľadom na skutočnosť, že spolupráca medzi FIJ je určovaná operačnými aspektmi, ktoré siahajú ďalej ako legislatívne ustanovenia. To by mohlo znamenať aj to, že aj keby právne predpisy členských štátov boli v súlade s požiadavkami rozhodnutia Rady, skutočné operačné problémy by mohli zostať neodhalené. Táto dualita legislatívnej a operačnej implementácie spôsobila, že hodnotenie bolo zložité a ťažké, najmä preto, že väčšina odpovedí členských štátov sa zamerala na právne aspekty. Okrem toho znenie rozhodnutia ponecháva mnohé aspekty otvorené výkladu.

3. PREHEAD ODPOVEDÍ ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

V tejto časti správy sa analyzuje situácia týkajúca sa osobitných ustanovení⁹ rozhodnutia, ktoré sa týkajú článkov 1 - 7 a 9 na tematickom základe. Boli stanovené tieto kľúčové problémy:

- definícia FIJ,
- základ pre výmenu informácií,
- spôsoby výmeny informácií,

---

⁹ Týkajúcich sa článku 8, informácie poskytlo 5 členských štátov. Spojené kráľovstvo informovalo o implementácii článku 10.

Už v tomto štádiu je dôležité upozorniť na rôznosť medzi FIJ v EÚ: 12 FIJ má administratívny charakter (FR, SI, BE, CZ, IT, ES, LV, PL, MT, RO, EL, BG), zatiaľ čo 11 má charakter orgánov činných v trestnom konaní (DE, HU, UK, SE, SK, EE, AT, FI, LT, PT, IE) a jedna je súdnym orgánom (LU). 3 FIJ možno považovať za hybridné orgány (DK, CY, NL).

3.1. DEFINÍCIA FIJ

Článok 2 ods. 1 preberá najmä definíciu FIJ používanú Egmontskou skupinou¹⁰ a od členských štátov sa vyžaduje, aby zabezpečili, aby ich FIJ bola „centrálnou národnou jednotkou, ktorá, ..., je zodpovedná prijímať (a pokiaľ je to prípustné vyžiadať), analyzovať a oprávneným orgánom poskytovať odhalené finančné informácie ...“. Táto definícia je tiež v súlade aj s článkom 21 tretej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí. Väčšina členských štátov, celkove 18, informovala o právnom texte, ktorým sa zriaďujú ich FIJ.

(a) *Centrálna národná jednotka zodpovedná za poskytnutie informácií – článok 2*

Je to dôležitý aspekt z hľadiska spolupráce medzi FIJ. FIJ je samostatným subjektom buď autonómne alebo v rámci organizácie tak, aby FIJ EÚ mohli priamo spolupracovať a navzájom si vymieňať informácie. Členské štáty zväčša spĺňajú túto požiadavku a niektoré z nich (MT, RO, LV) uviedli, že udelili svojim FIJ samostatnú právnu subjektivitu. Zistilo sa, že právne predpisy EL sa týkajú „národného orgánu na boj proti praniu špinavých peňazí“ a skutočnosti, že „miesto jeho zasadnutí sa stanovuje rozhodnutím ministra“. Okrem toho chýba zrozumiteľnosť v prípadoch (napríklad, CZ, HU), keď právne predpisy stanovujú skôr príslušné funkcie a povinnosti celej organizácie, ktorej je FIJ súčasťou, ako určitej jednotky. UK, DK, EE, FI, BG, IE, IT, AT, ES, LU, SK neposkytli o tomto aspekte žiadne jasné informácie.

Na účely spolupráce medzi FIJ je dôležité udeliť FIJ jasné právomoci na „poskytovanie informácií“¹¹. Táto funkcia poskytovania informácií sa týka skôr národného kontextu, v rámci ktorého FIJ poskytuje informácie príslušným orgánom, FIJ však musia byť schopné poskytovať informácie aj v medzinárodnom meradle. Niektoré právne predpisy (EL, NL, SE, CZ, HU, CY, PL, RO) ustanovujú spoluprácu so zahraničnými náprotivkami, hoci v zozname kľúčových funkcií FIJ osobitne neuvádzajú funkciu „poskytovania informácií“. Niektoré členské štáty – napríklad, UK, DK, SK, EE, AT, ES, FI, BG, IE, LU, IT – neposkytli o tejto otázke jasné informácie.

(b) *Príslušné informácie zhromaždené na vnútroštátnej úrovni – článok 1 ods. 1 a článok 2 ods. 1*

Rozhodnutie je aj naďalej pomerne nejasné, pokiaľ ide o rozsah informácií, ku ktorým musia mať FIJ prístup, a v článku 4 ods. 2 stanovuje iba takzvanú multidisciplinárnu požiadavku, aby sa vymieňali všetky príslušné administratívne a finančné informácie a informácie týkajúce sa trestného stíhania. Táto analýza sa preto zameriava na lepšie pochopenie –

¹⁰ Definícia prijatá na plenárnom zasadnutí Egmontskej skupiny v roku 1996 a zmenená a doplnená v júni 2004.

¹¹ Táto správa sa zameriava iba na hlavnú funkciu poskytovania informácií v rámci spolupráce medzi FIJ a neanalyzuje aspekt poskytovania informácií orgánom činným v trestnom konaní a iným príslušným orgánom, medzi ktoré patria dozorné orgány.

výhradne na základe získaných odpovedí – toho, aké „príslušné informácie“ sa zhromažďujú v rámci FIJ, podľa článku 1 ods. 1, ale bez priameho hodnotenia úrovne implementácie členskými štátmi. Dôležitým prvkom z tohto hľadiska sú povinnosti vyplývajúce zo smerníc o boji proti praniu špinavých peňazí. Aby sa zabezpečila aj účinná spolupráca, bude nutné, aby FIJ EÚ pochopili, ktoré informácie sa zhromažďujú v partnerskej FIJ EÚ.

Ustanovenia o tom, či FIJ má prístup k určitým databázam alebo či môže požadovať ďalšie informácie od rôznych orgánov, sa v jednotlivých členských štátoch veľmi líšia. Niektoré členské štáty informovali o podmienkach, za akých sú informácie prístupné pre policajné orgány, v iných prípadoch aj pre daňové alebo colné orgány (SE, DE) alebo dokonca rôzne iné orgány (BE, EL, LT, LV, PL, ES, MT, RO, CZ, FI, IT). V niektorých prípadoch táto široká pôsobnosť spôsobuje aj nezrozumiteľnosť, pokiaľ ide o presné určenie, ktoré orgány by mali poskytnúť informácie, napríklad „štátne orgány“ (LV), príslušné výkonné orgány“ (ES). HU, UK, LU, DK, SK, EE, AT, FR, NL, PT, IE, BG neposkytli k tomuto aspektu žiadne konkrétne informácie.

(c) *Príslušné informácie – povinnosť orgánov činných v trestnom konaní poskytovať informácie FIJ - súvisiace s článkom 4 ods. 2*

Niektoré členské štáty informovali Komisiu o právnych požiadavkách, aby orgány činné v trestnom konaní poskytovali informácie FIJ. DE, BE, MT, LT, PL, SE, CZ, IT, CY osobitne informovali o takejto povinnosti.

(d) *Príslušné informácie – možnosť, aby FIJ požadovala ďalšie finančné informácie od vnútroštátnych spravodajských orgánov – súvisiace s článkom 4 ods. 2*

Keďže výmena informácií medzi FIJ sa týka citlivých finančných informácií, je dôležité vedieť, či FIJ má právo požadovať od finančných inštitúcií alebo iných spravodajských orgánov doplnujúce informácie k správam o podozrivých transakciách. Mnoho z členských štátov (HU, FR, SI, SE, BE, EL, FI, EE, LT, NL, MT, RO, PL, LV, IT, DE) informovalo o zavedení právnych predpisov, ktoré umožňujú FIJ vyžiadať si ďalšie údaje od finančných inštitúcií alebo iných spravodajských subjektov. UK, LU, DK, SK, AT, PT, IE, BG, ES, CZ, CY neposkytli k tomuto aspektu žiadne jasné informácie.

(e) *Informovanie Generálneho sekretariátu Rady (článok 2 ods. 3)*

Členské štáty sú povinné písomne informovať Generálny sekretariát Rady o tom, ktorá jednotka je ich FIJ v zmysle tohto článku. Iba 4 členské štáty (DE, LU, IT, MT) vyhlásili vo svojej odpovedi, že tak urobili alebo tak robia.

3.2. ZÁKLAD PRE VÝMENU INFORMÁCIÍ

Výmena informácií slúži účelu umožniť FIJ primerane analyzovať správy o podozrivých transakciách (SPT).¹² 17 členských štátov informovalo o právnych ustanoveniach, ktorými sa potvrdzuje právo a potreba spolupráce so zahraničnými FIJ. Iba Španielsko robilo rozdiel medzi právnymi predpismi upravujúcimi spoluprácu FIJ a výmenu informácií na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni. Zistilo sa, že 18 členských štátov zahrnulo do svojich právnych

¹² Je dôležité uviesť, že informácie vymieňané medzi FIJ sa vždy týkajú podozrenia, takže nedochádza k žiadnemu prekývaniu s inými formami alebo postupmi európskej spolupráce (napr., Europol).

predpisov osobitné ustanovenie o výmene informácií. Zdá sa, že právne predpisy 3 členských štátov stanovujú právne ustanovenia pre spoluprácu medzi FIJ (LT, NL, PT), nie však osobitné ustanovenia o výmene informácií. Zdá sa, že právne predpisy EL obsahujú obmedzenie tým, že sa týkajú medzinárodnej spolupráce všeobecne a iba prípadu, keď FIJ dostane informácie. DK, BG, IE, AT neposkytli k tomuto aspektu žiadne konkrétne informácie.

(a) „FIJ si budú spontánne alebo na požiadanie vymieňať akékoľvek dostupné informácie, ktoré môžu mať význam ...“ – článok 1 ods. 2

4 členské štáty (HU, SI, LV, MT) informovali o právnych ustanoveniach, zatiaľ čo ďalšie 4 členské štáty (FR, SE, CZ, CY) osobitne vyhlásili, že si vymieňajú informácie spontánne alebo na požiadanie, ale bez uvedenia právnych ustanovení.

(b) *Policajná FIJ môže poskytnúť informácie* – článok 1 ods. 3

V tomto článku sú stanovené menej náročné požiadavky na FIJ, ktoré sú orgánmi činnými v trestnom konaní. Členské štáty neposkytli žiadne osobitné informácie o tomto článku, čo poukazuje na to, že na FIJ, ktoré sú orgánmi činnými v trestnom konaní, sa vzťahujú iné právne ustanovenia ako na iné druhy FIJ.

(c) *Výkon funkcií FIJ nebude ovplyvnený ich vnútornými štatútmi* – článok 3

Je na členských štátoch, aby si vybrali najvhodnejší štatút pre svoju FIJ, ale FIJ musí byť schopná riadne vykonávať svoje povinnosti. 23 členských štátov poskytlo vyhlásenia alebo právne ustanovenia o tom, že spolupráca so zahraničnými FIJ prebieha bez ohľadu na ich štatút. V niektorých prípadoch, keď je spolupráca založená na príslušných policajných zákonoch (napríklad, AT, SK), však chýba zrozumiteľnosť a je ťažké posúdiť, či ustanovenia sa vzťahujú na všetky druhy FIJ, keďže to nie je jasne uvedené v texte. NL je jediným členským štátom, ktorý sa vo svojich právnych predpisoch výslovne odvoláva na to, aby „zahraničná vláda určila *policajné a nepolicajné* orgány, ktoré majú podobné povinnosti“. UK, DK, BG, IE neposkytli k tomuto aspektu žiadne konkrétne informácie.

3.3. FORMY VÝMENY INFORMÁCIÍ

V niekoľkých ustanoveniach (články 4, 6, 7, 9 ods. 1) sú stanovené formy výmeny informácií, ktoré sa týkajú rôznych štádií cyklu výmeny informácií. 11 členských štátov (FR, UK, SI, CY, EE, AT, EL, LV, PL, PT, RO) zdôraznilo vo forme všeobecného vyhlásenia, že pri výmene informácií uplatňujú zásady Egmontskej skupiny¹³, a teda spĺňajú príslušné požiadavky rozhodnutia. 2 členské štáty osobitne uviedli, že poskytnú stručný opis stavu vecí (CZ, NL) (článok 4 ods. 1).

(a) *Kedy odpovedať na žiadosť* – článok 4 ods. 2

FIJ v odpovedi na žiadosť poskytuje všetky príslušné informácie, vrátane dostupných finančných informácií a údajov žiadaných od vyšetrovacích orgánov. To je jedno z kľúčových ustanovení rozhodnutia.

¹³ Zásady výmeny informácií medzi FIJ v prípadoch ML a TF, Haag, 13. jún 2001.

Vyhlasenia a právne ustanovenia, v ktorých sa do určitej miery uvádza rozsah vymieňaných informácií, poskytlo 9 členských štátov (HU, FR, SE, ES, NL, BE, CZ, EE, UK), nie je v nich však vždy presne uvedené, či sa vymieňajú finančné údaje alebo údaje týkajúce sa trestného stíhania. Hoci niektoré štáty (HU, FR, BE, CZ, EE) zdôraznili, že zasielajú finančné, ako aj bankové informácie, možno predpokladať, že niektoré iné členské štáty majú problémy s ich zasielaním. Zdá sa, že sú značné rozdiely v informáciách, ktoré môžu zasielať FIJ. Keďže rozhodnutie nedefinuje pojem „všetky príslušné informácie“, je ťažké posúdiť, či členské štáty skutočne dodržiavajú tento kľúčový aspekt.

Zásada recipacity nie je podľa rozhodnutia podmienkou výmeny informácií, ale je uvedená v mnohých príslušných zákonoch alebo predpisoch členských štátov (FR, SI, BE, RO, CZ, PL). Na druhej strane EE uviedlo, že sa vzdalo tejto zásady.

(b) Prípady odmietnutia – článok 4 ods. 3

V článku 4 ods. 3 je dosť široko vymedzené, v ktorých prípadoch môže FIJ odmietnuť poskytnutie informácií zahraničným náprotivkom. 5 členských štátov (HU, FR, ES, MT, NL) informovalo o právnych ustanoveniach rôznych druhov. Medzi nimi sa najčastejšie uvádzal odkaz na základné zásady, medzi ktoré patrí zvrchovanosť, národná bezpečnosť, a na možnosť narušenia vyšetrovania trestného činu. O tomto aspekte neposkytlo konkrétne informácie 22 členských štátov.

(c) Spontánna výmena informácií – článok 6

Zdá sa, že vo všeobecnosti sa nerozlišuje medzi informáciami, ktoré sa môžu zasielať „ako odpoveď na žiadosť“ alebo spontánne.

(d) Chránené spôsoby oznamovania – článok 7

Vzhľadom na potrebu bezpečnej výmeny informácií rozhodnutie zaväzuje členské štáty, aby mali chránené spôsoby komunikácie. Boli uvedené tieto kľúčové spôsoby: Egmontská bezpečná sieť (bezpečná zakódovaná schopnosť zdieľať informácie na internete), FIJ.NET (počítačový systém výmeny informácií medzi FIJ EÚ), Europol a Interpol pre FIJ, ktoré pôsobia ako orgány činné v trestnom konaní.

11 členských štátov (DE, FR, BE, CZ, SK, ES, EL, FI, LV, NL, PT) potvrdilo svoju účasť na projekte FIJ.NET, zatiaľ čo SE a CY sa chcú do neho zapojiť a AT sa na ňom nezúčastňuje. Pokiaľ ide o Egmontskú bezpečnú sieť, 15 členských štátov (DE, UK, FR, SE, BE, CZ, SK, CY, AT, ES, EL, FI, LV, NL, PT) potvrdilo, že používa tento spôsob komunikácie.

(e) Memorandá o porozumení („MoP“) – článok 7

V určitých prípadoch sú MoP nevyhnutné pre riadenie výmeny informácií medzi FIJ. Tieto dohody môžu byť spôsobom vykonávania ustanovení rozhodnutia bez legislatívnych opatrení.

16 členských štátov (DE, FR, SE, BE, EE, ES, EL, FI, LV, NL, PT, RO, PL, IT, MT, CZ) vyhlásilo, že uzatvorili MoP s inými krajinami. Niektoré (DE, FR, SE, CZ, IT, MT, EE) uviedli, že nie sú povinné využívať takéto dohody. Zdá sa, že právne predpisy PL obsahujú obmedzenie poskytovaním zahraničnej výmeny informácií „na recipročnom základe vo forme stanovenej v bilaterálnych dohodách“. HU, UK, SI, LU, DK, SK, CY, AT, LT, BG, IE neposkytli k tomuto aspektu žiadne konkrétne informácie.

3.4. UTAJENIE A OCHRANA ÚDAJOV

Mnoho členských štátov potvrdilo, že venuje značnú pozornosť utajeniu a dodržiavaniu prísnych vnútroštátnych predpisov v oblasti ochrany údajov, čo znamená, že na FIJ sa vzťahujú všeobecné právne predpisy o ochrane údajov. Niektoré členské štáty sa odvolali aj na smernicu EÚ o ochrane údajov¹⁴.

(a) Použitie získaných informácií – článok 5 ods. 1 - 3

Niektoré členské štáty (LU, MT, PL, CZ, HU, FR, ES, SI, FI, RO, LV) informovali o všeobecnom ustanovení, že informácie získané vnútroštátne a/alebo medzinárodne by sa mali použiť na účely AML (a CFT). Niekoľko členských štátov (DE, SE, NL) vyhlásilo, že informácie sa môžu použiť iba na spoločne dohodnuté účely, dodržiavajúc obmedzenia náprotivkov. 13 členských štátov neposkytlo k týmto aspektom žiadne konkrétne informácie.

Aby sa zistilo, či získané informácie môžu skutočne slúžiť vyšetrovaniu trestného činu alebo trestnému stíhaniu v oblasti prania špinavých peňazí, článok 5 ods. 3 vyžaduje, aby v týchto prípadoch nemohol odosielať členský štát odmietnuť ich obsah, pokiaľ tak neurobí na základe obmedzení stanovených v jeho vnútroštátnych právnych predpisoch alebo v prípadoch uvedených v článku 4 ods. 3. Iba niekoľko členských štátov (napríklad, NL, DK) sa zaoberalo týmto aspektom, odvolávajúc sa na potrebu hodnotenia zo strany určitých orgánov, aby mohli zasielať informácie.

(b) Nedostupnosť pre akékoľvek iné orgány, agentúry alebo oddelenia – článok 5 ods. 4

LT, RO, CZ, BE, DE, NL, AT, LV, CY, EL informovali o vyhláseniach alebo právnych ustanoveniach, že údaje FIJ nie sú k dispozícii tretím stranám. Zdá sa, že nie je jasný pojem „akékoľvek orgány, agentúry alebo oddelenia“ použité v rozhodnutí. Je nejasné, ako je toto ustanovenie v súlade s vyhláseniami niektorých členských štátov (napríklad, SE, FI), že ich FIJ je oprávnená poskytnúť informácie iným orgánom činným v trestnom konaní alebo že údaje uchovávané FIJ sú (čiastočne) k dispozícii polícii. Okrem toho sa v niektorých prípadoch (HU, UK) zdá, že predpisy o ochrane údajov sa vzťahujú na organizáciu, ktorej je FIJ súčasťou, ale pre samotnú FIJ nie sú stanovené osobitné ustanovenia. LU, EE, IT, SK, PL, PT, BG, IE neposkytli k tomuto aspektu žiadne konkrétne informácie. Za týchto okolností je ťažké posúdiť, či bol dodržaný článok 5 ods. 4.

(c) Dohovor Rady Európy, rovnaká úroveň utajenia a ochrany údajov – článok 5 ods. 5

Členské štáty neposkytli podrobnú analýzu, či ustanovenia sú v súlade s Dohovorom Rady Európy z roku 1981¹⁵ a s odporúčaním č. R(87) 15 z roku 1987¹⁶, ako to vyžaduje článok 5 ods. 5.

¹⁴ Smernica 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. ES L 281, 23.11.1995.

¹⁵ Dohovor Rady Európy č. 108 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na automatické spracovanie osobných údajov (z roku 1981).

¹⁶ Odporúčanie č. R(87)15 z 15. septembra 1987, ktorým sa upravuje používanie osobných údajov v policajnom sektore.

V článku 5 ods. 5 sa tiež uvádza, že „poskytnuté informácie sú chránené ... prinajmenšom rovnakými pravidlami utajenia a ochrany osobných údajov, ako sú pravidlá, ktoré sa na základe vnútroštátnych právnych predpisov vzťahujú na žiadajúcu FIJ.“ Tým sa zabezpečuje uznanie právnych predpisov druhého štátu.

Niektoré členské štáty informovali o právnych požiadavkách, aby podmienkou zaslania informácií zahraničnej FIJ bolo, aby tento náprotivok mal rovnakú úroveň zachovania tajomstva (BE, MT, RO) alebo služobného tajomstva (FR, ES) stanovenú vo vnútroštátnych právnych predpisoch odosielať štátu, alebo aby náprotivky mali regulovaný systém ochrany údajov (SI). Tieto ustanovenia by mohli platiť pre medzinárodnú spoluprácu, ale nezdá sa, že sú úplne v súlade s požiadavkami na úrovni EÚ stanovenými v článku 5 ods. 5. Okrem toho sa musí zohľadniť skutočnosť, že „zachovanie služobného tajomstva“ je iba jedným z aspektov „utajenia“.

4. ZÁVERY

Spolupráca medzi FIJ EÚ musí byť vybudovaná v legislatívnom a regulačnom prostredí, ktoré podporuje budovanie vzájomnej dôvery. Táto správa poskytuje prvý prehľad o tom, ako členské štáty vykonávajú rozhodnutie o spolupráci medzi FIJ. V správe sa potvrdzuje značná rôznorodosť foriem, akým sú FIJ EÚ organizované, ako aj druhu informácií, ku ktorým majú prístup, a či sa tieto informácie môžu vymieňať.

Vzhľadom na dostupné informácie sa správa zamerala najmä na právne predpisy a menej na operačné aspekty spolupráce. Operačné aspekty sú však rozhodujúce. Právne predpisy môžu byť v súlade s rozhodnutím, v praxi by však obraz mohol byť odlišný. Členské štáty vo všeobecnosti nerobia rozdiely v právnych predpisoch o spolupráci na úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni.

Členské štáty sa môžu väčšinou považovať za štáty, ktoré *zákonne* dodržiavajú väčšinu kľúčových požiadaviek rozhodnutia: právne ustanovenia stanovujú funkcie FIJ a umožňujú spoluprácu s FIJ s rôznymi právnymi štatútmi. Zdá sa však, že chýba zrozumiteľnosť, pokiaľ ide o uplatňovaný právny rámec o otázkach súvisiacich s ochranou údajov FIJ. Viac zrozumiteľnosti sa vnesie do kontextu ochrany údajov po formálnom prijatí *navrhnutého rámcového rozhodnutia o ochrane údajov na účely trestného stíhania*¹⁷ a po vykonaní implementačnej práce členskými štátmi. V uvedenom zmysle sa posúdi nutnosť doplnujúcich opatrení. Pravdepodobne bude nutné zlepšiť aj spoločné poznatky o príslušných ustanoveniach o ochrane údajov, ktoré sa vzťahujú na FIJ a zvažiť by sa mohla aj diskusia o vypracovaní usmernení.

Viac otázok sa vynára v súvislosti s postupom súvisiacim s vykonávaním článku 4 ods. 2 rozhodnutia, keď mnohé administratívne FIJ si nemôžu vymieňať policajné informácie alebo môžu poskytovať takéto informácie iba so značným oneskorením. Niektoré FIJ, ktoré sú orgánmi činnými v trestnom konaní, pravdepodobne nebudú môcť zo svojich databáz poskytovať administratívny subjekt určité rozhodujúce informácie. Vznikajú mnohé ťažkosti, pretože neexistuje jednotné pochopenie toho, ktoré informácie sú prístupné pre FIJ a ktoré „príslušné informácie“ sa majú vymieňať. Táto nedostatočná zrozumiteľnosť môže viesť k zlej komunikácii a nedorozumeniam.

¹⁷ Politická dohoda o návrhu sa dosiahla na zasadaní Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci, ktoré sa konalo 8. a 9. novembra 2007.

Na základe uvedených skutočností sa navrhuje, aby FIJ EÚ v prvom rade zvážili stanovenie správnych postupov, pokiaľ ide o informácie, ktoré sú prístupné pre FIJ vnútroštátne. Okrem toho je nutné zdôrazniť, že prístup k doplňujúcim finančným informáciám a schopnosť vymieňať si takéto informácie sú nevyhnutné pre účinnú činnosť FIJ.

Keďže sa zdá, že formy výmeny informácií sa uplatňujú najmä na operačnej úrovni, je ťažké posúdiť presnú úroveň implementácie na základe doručených odpovedí. Mohlo by sa zvážiť, či by sa vzorové memorandum o porozumení mohlo podporiť medzi FIJ EÚ, aby sa uľahčila výmena informácií na úrovni EÚ a viacstranná spolupráca.

Je nevyhnutné posilniť operačnú spoluprácu medzi FIJ EÚ. K tomu by mohla prispieť práca, na ktorú sa podujala platforma FIJ EÚ¹⁸, a dobre definovaný projekt FIJ.NET, ktorý zabezpečuje operačne účinnú spoluprácu. Prácu, na ktorú sa podujala platforma FIJ EÚ je možné považovať za cenný východiskový bod.

Pravdepodobne bude potrebné zvážiť, či sa ustanovenia rozhodnutia majú aktualizovať tak, aby pokrývali oblasť opatrení proti financovaniu terorizmu a stanovili rovnakú úroveň požiadaviek pre všetky FIJ, bez ohľadu na ich právny štatút.

---

¹⁸

Neformálna platforma FIJ EÚ vytvorená Komisiou v roku 2006 s cieľom diskutovať o aspektoch vykonávania tretej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, ktoré sa týkajú FIJ.